

O ženách v politice se zástupci parlamentních politických stran *Jana Smiggels Kavková, Lenka Bennerová, o.s. Fórum 50 %*

V rámci projektu nadace Open Society Fund Praha „Vyrovnané šance v politice“ se zástupkyně sdružení Fórum 50 % postupně setkaly s vedením největších českých politických stran. Projekt měl za cíl rozpoutat diskusi o nedostatečném zastoupení žen v české politice a iniciovat změnu tohoto nepříznivého stavu. Jelikož hlavní příčinou této situace je fakt, že **politické strany nominují ve volbách málo žen**, klíč ke změně mají v rukou právě ony. Nízký podíl političek v rozhodování byl proto hlavním tématem schůzek, zaměřených především na situaci uvnitř jednotlivých stran.

Pro všechny strany jsme připravily analýzu postavení žen v jejich řadách a další užitečné informace o problematice politické participace žen v ČR. Nabídly jsme rovněž možnost spolupráce s naší organizací, a to například formou poskytování odborných informací o politické participaci žen v ČR či účasti jejich členek a sympatizantek na nadstranickém zázviku pro političky. Zajímalo nás, jak se vedení jednotlivých stran staví k otázce postavení žen ve vlastních řadách. Zda uplatňují nějaký typ pozitivních opatření nebo plánují jejich přijetí v budoucnu, zda vnímají současné zastoupení političek jako nedostatečné a zároveň považují jejich vyšší zapojení za prospěšné a užitečné. Z výzkumu veřejného mínění, který pro naši organizaci zpracovalo CVVM a s jehož výsledky jsme zástupce všech stran rovněž seznámily, zřetelně vyplynulo, že **česká veřejnost si přeje více žen v politice a je nespokojená s jejich současným nízkým podílem na rozhodování**.

Jako první jsme se sešli se **Stranou zelených**. Schůzka se konala 24. října 2006 a zúčastnil se jí celý poslanecký klub SZ a několik dalších členů strany. Zelení jsou zatím jediným subjektem na naší politické scéně, který uplatňuje kvóty pro sestavování kandidátních listin i pro vnitrostranické orgány. Ovšem ani uvnitř této strany, která považuje rovnoprávnost žen a mužů za jednu ze svých programových priorit, nebylo přijetí pozitivních opatření snadné a muselo překonat odpor mnohých členů a členek. Účinnost kvót pro vyrovnané zastoupení žen a mužů ve volených orgánech se však ukázala být zcela zjevná: poslanecký klub SZ se pyšní paritním zastoupením politiků a političek. V budoucnu navíc Zelení chtějí zvýšit současnou 30% kvótu na 50% a sestavovat tak kandidátní listiny na základě tzv. „zipového pravidla“, kdy se na kandidátce pravidelně střídají muži a ženy.

I přes podporu, kterou političky ve straně mají, není však vždy snadné nalézt dostatek kandidátek pro naplnění 30% kvóty. Projevilo se to hlavně při senátních volbách, kdy SZ nominovala pouze tři ženy. Podle předsedy Bursíka ovšem Zelení měli problém najít dostatek zkušených osobností, a to nejen žen, ale i mužů. Nepodařilo se jim totiž nominovat kandidáty pro všechny volební obvody, ve kterých se doplňovací volby konaly.

Druhou stranou, se kterou se organizace Fórum 50 % sešla, byla **KSČM**. Schůzka se konala 8. listopadu 2006 a zúčastnil se jí předseda strany Vojtěch Filip, předseda poslaneckého klubu Pavel Kováčik, místopředsedkyně strany Jana Bystřická, poslankyně Soňa Marková a tisková mluvčí Monika Hoření.

KSČM uplatňuje doporučení pro sestavování kandidátních listin; jedná se tedy o neformální kvótu. I přes dobrovolnost tohoto opatření jej však v loňských volbách do PSP ČR až na jedinou výjimku dodržely všechny krajské organizace. Předseda Filip se snaží již delší dobu toto doporučení formalizovat, v čemž ho podporuje několik dalších osobností ve vedení strany, ovšem v blízké době je podle něj průchodnost tohoto návrhu zatím nereálná. Kvóty mají řadu odpůrců jednak v samotném předsednictvu strany, ale především na úrovni krajských organizací. A to jak mužů, tak žen. Proto je i přes podporu vedení strany přijetí závazných pozitivních opatření ve straně momentálně nemožné.

Problém spočívá už v procesu nominování delegátů či delegátek na sjezdy strany (včetně nominačních), kde ženy takřka nejsou. Na nominačních sjezdech a dalších důležitých stranických akcích jsou proto ženy

o.s. Fórum 50%
Feřtekova 540/21, Praha 8
IČ: 26668181
Tel.: 257 216 170
e-mail: info@padesatprocent.cz
web: www.padesatprocent.cz

dlouhodobě ve výrazné menšině, což se potom projevuje mimo jiné v jejich nedostatečném zastoupení na kandidátních listinách.

Třetí stranou, se níž se organizace Fórum 50 % sešla byla **ČSSD**. Schůzka se uskutečnila 15. ledna 2007 a zúčastnil se jí předseda sociálních demokratů Jiří Paroubek. Zástupkyně občanského sdružení rovněž poskytla předsedovi důležité statistické analýzy, zhodnocení programu strany a výše zmíněný výzkum veřejného mínění. Předseda Paroubek o materiály projevil velký zájem, protože se v ČSSD právě rozbíhal proces modernizace strany. Tento proces má mimo jiné posílit pozici žen ve straně. Jiří Paroubek během schůzky řekl, že plánuje zavedení kvót pro nominace na kandidátní listiny ve výši 30 %. Uvědomoval si však, že bude těžké pro tuto věc získat podporu na blížícím se sjezdu strany. Rovněž potvrdil, že by jeho strana mohla příští rok do prezidentských voleb nominovat ženskou kandidátku. Po setkání Fóra 50 % s předsedou strany proběhla krátká tisková konference, na které se předseda Paroubek vyjádřil pro další spolupráci s o.s. Fórum 50 %. Druhá fáze schůzky proběhla 25. ledna s ředitelem politicko-analytického oddělení ČSSD Petrem Petržílkem. Byly mu předány základní informace o možnostech využití kvót a o jejich jednotlivých druzích a způsobech uplatňování. Pan Petržílek stejně jako předseda strany potvrdil obavy z toho, že na zavedení kvót nejsou mnozí členové (a bohužel i členky) strany připraveni a návrh na celorepublikovém sjezdu nepodpoří. Naše organizace nabídla ČSSD možnost uspořádání vzdělávacích školení a poskytla materiály se základními argumenty pro zavedení kvót, které vypracovaly přední evropské instituce a obsahují také zkušenosti z evropských zemí a zahraničních politických stran, které kvóty uplatňují.

Zatím poslední stranou, se kterou se naše organizace sešla, byla **KDU-ČSL**. Setkání se konalo 26. dubna a přítomni byli předseda strany Jiří Čunek, předsedkyně poslaneckého klubu Michaela Šojdrová a zastupitelka za Prahu 12 Daniela Rázková, která je rovněž předsedkyní pražského Sdružení žen KDU-ČSL.

Zajímalo nás, jestli křesťanští demokraté, kteří mají jako jediní z našich politických stran více členek než členů (52 %), hodlají v budoucnu nějakým způsobem političky ve svých řadách podpořit. I přes jejich vysoký podíl v členské základně je totiž žen ve vedení strany a ve volených orgánech velmi málo. A to navzdory výzvám ženské organizace, Sdružení žen KDU-ČSL, která před volbami apelovala, aby ženám bylo poskytnuto důstojné umístění na kandidátních listinách.

Předseda Čunek sice vyjádřil podporu zvýšenému zastoupení lidoveckých političek na kandidátkách, ovšem odmítl možnost přijetí pozitivních opatření ve formě kvót. Přislíbil pouze, že strana bude aktivně vyhledávat ženské kandidátky a nabízet jim možnost kandidovat za stranu ve volbách. Podle jeho slov je totiž i přes vysoký podíl žen ve straně obtížné nalézt dostatek političek, které by byly ochotné nechat se nominovat na kandidátní listiny, což pan předseda Čunek označil za nízkou „politickou zatížitelnost“ žen.

Jedinou stranou, která přes mnohé urgencye na naše žádosti o setkání nereagovala je vládní strana ODS. Fórum 50 % spolu se svými spoluobčankami doufá, že ministři této vlády, do jejichž resortů problematika rovných příležitostí žen a mužů spadá, nebudou v této věci strkat hlavu do písku jako nejvyšší stranické vedení ODS.

Jaké je reálné postavení žen v rámci zmiňovaných politických stran? Jak politické strany plní ve věci odstranění diskriminace žen své předvolební sliby? Která z nich je skutečně **Strana otevřená ženám**? To vše a ještě něco navíc se dozvíte 25. června 2007 na vernisáži výstavy Ženy v netradičních profesích, kde budou vyhlášeny výsledky této soutěže.

Autorky: Jana Smiggels Kavková, Lenka Bennerová, o.s. Fórum 50 %, 7.6.2007

Občanské sdružení Fórum 50 % se zasazuje o vyrovnané zastoupení žen a mužů v politice a rozhodovacích procesech.

Korespondenční adresa: o.s. Fórum 50%, Plzeňská 846/66, 150 00 Praha 5